

ΤΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΑΠΟΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ ΉΤΕ ΛΑ ΒΑΛΕΤ*

"Ενα ἀληθινὸ μυθιστόρημα. Μετὰ τὴν πτώση τοῦ Ναπολέοντος, Ἡ καταδίκη τοῦ στρατηγοῦ. Ὁ Λευδοβίκος ΧVIII καὶ τὸ περιβάλλον του. Ἡ χάρις ποὺ δέν ἐπιτυγχάνεται. "Ενα τολμόπο σχέδιο. Μέσα στή φυλακή. "Οπου ἔ στρατηγὸς μεταβάλλεται εἰς...στρατηγὸν. Ἡ ἀφοσίωσις μαὶς συζύγου. Ἡ ἀπόδρασις. Τραγικὲς στιγμές. Ἡ καταδίωξις. Καταφύγιο μέσα στὸ Υπεροχεῖο τῶν Εξοτερικῶν κ.τ.λ.

Κάποτε κατηγόρησαν τὴν ποιήτρια πωγία «Ακεφαλά ἐπειδὴ δὲν ἔδιαιμε μυθιστορίας». —Για ποιὸ λόγο νὰ διαμέρισε μυθιστορία; Δηλαδὴ γέμιστα; Ἀπάντηση ή σημεῖο εἶσεν γνωμάκι. Μοῦ φτάνει μόνο ἡ πραγματικότης. Υπάρχει τάχα μυθιστορία πλέονεργο, πλι συγκριτικό, πλι δραματικό ἀπό τὴν ιστορία τῆς ἀ- ποδάσωσης του στρατηγοῦ ντε Λα Βαλέτ, στην όποια ὁ πρωτομές και ἡ αιτοθύσια μιᾶς γυναικος ἔπειταν τῇ φωνασία κάθε μυθιστοριγάρων;

Οντε Λά Βαλέτ, ο δοπος ειχε παραγετει τη δεσποινιδα ντε Μπωραρι, ανημη της Ισημηνιας, ηταν ένας από τους ένονομευ-
νος υπαστορες του Μεγάλου Ναπολέοντος. Και μετα όμως τό-
διαζήντο να Ναπολέοντος από την Ισημηνια, ο ντε Λά Βαλέτ
δεν έτασαν να την έπισκεψεται συγχρι και πατόνων να έπισκεπτε-
ται τον αυτοκράτορα, ο δοπος ήθελε να μαθαίνη τις γνώμες της
πρώην συζύγου του. Εννοείται ότι ο ντε Λά Βαλέτ ή-
την άφοιμονένων ψυχή τε και σώματι στο Ναπολέοντα,
ο δοπος τὸν ειχε ονομάσει Αιευθυντη τῶν Ταχιδο-
μενων.

Όταν ό Ναπολέων, μετά τή μάχη τού Βατερόλι, έσο-
ριστης στην 'Αγκα' Ελένη και έπανθίσαν στην Γαλ-
λία οι Βουρβόνοι, ον τέτε Λα Βαλέ ήδη μόνον ζήσαν τή
θέση του, άλλα και συνελήφθη κατηγορούμενος επί συ-
νιμούσαρτα του καθεστώτος. Παρεπεμπή είναι δίκαιη και
κατεδαφάνη τοις γήψον δικά + είς θάνατον. Ο βα-
σιλέυς Αριδαϊκός XVIII ήταν έμαθε τή σφαντήν αι-
τή, την άπεδοζίμασε και πρόθυμα μάλιστα θά έδιδε χάρ-
τον στον κατάδικο, αλλ δεν τον έπιτοδίζαν οι διοικοί του,
οι οποίοι είχαν έπιστη ματαίωσει την άπονυμη χάρτο-
στο στη στρατάρχη Νεφ και στο στρατηγό Αλ Μπεντο-
γέρο. Όταν μάλιστα η προσθυτούργος τούν τέτε Ρισελέ
τον παρουσιάσατο το δάιταγμα της χάρτου, ο βασιλεὺς
την άπαντησε τού εύχαριστος θά το υπέγραψε, άλλα
φρόβων την ήτετέθη στην οργή της οικογενείας του. Γ'
αντόν συνεφόνθησαν νά πάρασταθησον νά πεισούν τή δού-
κοσσα ντ' Αγκονέλιμ νά διατεθή ενοντώζ υπέρ αύτής
τής χάρτου, όποτε ήπήρε ελπίς ντη τήν επιδοκιμάσων
και τη ίδιας μετή τής Βασιλίσσης οικογενείας. Ο Ρισελέ έπεσκέ-
φθη πρόγραμμα τή δούκισσα και με δυσούλια πολλή κατώθωσε νά
τη διαθέσει επινένες. Όταν δώκας τά άλλα μέρη τής οικογενείας
και πορ παντούν διάδοχος έμαθαν τή προστομαζόσταν, συγκεν-
τώθησαν στη σπίτη της δούκισσας στην Αγκονέλιμ και τήν έπεισαν
και αιτήν νά ταχθῇ με τό μέρος τους παρά τό λόγο που είχε δούτει
στον προσθυτούργο. Τοι κάρον ο Ρισελέ, έκανε μιά νέα μποτέμα.
Όλα πήγαν χαμένα. Γ' αντόν μάλιστα άναγκάστηκε νά έποβλῃ
τήν παραίτησή του.

— Σᾶς είχα προειδοποίησει, τοῦ είπε τότε ὁ Λοιδορίζος XVIII, ειναι ἀδύνατητοι. "Αν τούς ἐναντιωθῷ δὲ θά ἔχω οὕτε στιγμὴ της γυγίας..."

Ο στρατάρχης Μαριών, δοὺς τῆς Ραγκούζης, πανίσχυος τότε ανέβαλε αὐτὸς να σύνθη τὸ Δά Βαλέτ. Παρὰ τὶς αι-
στηρᾶς διατάξεις που είλαν δοθεῖ σχετικάς εἰλιγχες ὁ
ἴδιος στὸ παλάτι τῇ στρατηγίᾳ ντεῖ Δα Βαλέτ, τὴν δου-
πονή ή βασιλική οἰνογένειαν βιβλισκόταν στὴ λειτουργία.
Όταν ἔγινεται ότι βασιλεῖς ἀπὸ τὴν ἑκάλιδην ἢ στρα-
τηγίᾳ στέψεις στὰ πόδια τοῦ βασιλέως, ίκετεντάτας τον
νὰ δώσῃ κάρον στὸ σύνηγον της. Ἐκείνον· γεμάτος συγ-
κίνησις τῆς ἀπάτησης μὲ αὐτὰ τὰ λόγια μόνο :

— Κυρία μου, σᾶς λυποῦμαι.

Ἐπειτα ἡ κ. ντὲ Λά Βαλέτ στρατίηρε πρὸς τὴ δούκισσαν τή^{τη} Ἀγκουλών τῆς ὑποίας ἐφίλησε τὴν ἀκοήν τοῦ φρούματος.^{τη} Ή προγκήτισσα τραβήξκηκε πάπτωμα, δέν εἰπε οὕτε λέξην κ' ἡ συνοδεία πέφασε.

Ωστόσο ή ήμερα τῆς ἐπέλεσης πληράσε. Οὐ τέλος οὐδὲν τοις φυλακαῖς του, χαρίζει στοὺς ισχυρούς ὑποτιθέμενούς του περγονίσταις καλά, τοῦ ἐπέτρεψαν να δέχεται επιστρέψεις, οὐδὲν δὲ σύγχρονος τοι μάζα με τὴ διωδεκάτη κορῃ τους μπλωρούς γὰ περγάνη διεσ οὐδὲντες κοντά στον καταδίκο. Συνήιθος τὸν ἐπεσκέπτετο στὶς πέντε τοι ἀπόγενα καὶ ἐφενεγε στὶς ἔπειτα, σὺ δρέση δηλαδή ποδὸς ἡ κυβίδιον τηνά κλειστήν, οὐδὲν τὸν κόσμον.

Λίγες μέρες πρὸ τῆς ἐκτελέσεως, ή z. ντὲ Λά Βαλέτ, βλέποντας πώς δὲ μποροῦσε νῦ σώμη ἀλλούς τὸ σῆμαντὸ τῆς κατέστωσε ἔνα σχέδιο ἀποδόσας του. Διὼ φίλοι τοῦ στατηγοῦ οἱ κ. Μπαντί καὶ ὁ ζώνης ντες Σασεγόν· προσεφέθησαν νάντι βοηθοὶ

σουν. Ἰδού τί θὰ γινόταν: Μέσα στή φυλακή ή στρατηγίνα θά φορούσε τά δούρα του συνόγυνο της, ἐνώ ἔκεινος φροντίζας τα δούρα της λαύσει της, ως προσταύοντος της ἔξαπτασης τους φύλακες και νά βγή ἀπό τη φυλακή! „Οπως βλέπετε τὸ σχέδιο αὐτοῦ ήταν πολὺ επιχάριο και μόνο ἐλάπτοντες ἐλπίδες ηὔπολον νά πενύσῃ. Οποτεσ-
σο ἐπειδὴ ή ἔκτεινεσις θὰ γινόταν τὴν ἐπομένην και δὲν πιελε-
πετο κορμί αλλά έλλιπες παι., ή στρατηγίνα αποφάσισε νά τὸ πραγ-
ματοποιήσῃ:

Στις 20 λοιπὸν Δεκεμβρίου, στις πέντε τοῦ ἀπόγεια, ἐνῶ οἱ ἑπομέναις γάρ τὴν ωντατηρίαν ἔτελεσσι εἰλογή γίνεται, οὐ σπαταγήνα πυνθωμένη ἀπὸ τὴν κορῃ τῆς ἐπίγειας στὴν φυλακῇ τῆς Κονσερζεφία γὰρ τὸ τελευταῖον ἀπομετρισμόν. Επειδὸν τὸ βαθύτερον τοῦ τηγάνηον ἀδειὰ νά φάγ μαζὶ μὲ τὸν κατάδικο. Ενας ἀφομοώνεις ὑπήρχε ἐφύλαξε κάτω στὴν εἰσόδῳ τῆς φυλακῆς τὸ φρούριο τῆς σπαταγήνας. Δούριο τοῦ τονίου η η ν. τετὲ Λα Βαλέτ πορθεῖ ἐντὸν ἀπλὸν ἀπανοφόρο μὲ γοῖνες. Μόλις ἔμενε μόνη μὲ τὸ σύνηγον τῆς καὶ τὸ πορτάτι τῆς στὸ κελλῖ τοῦ ἔδεσε σ' ἐφαρμογὴν τὸ σχέδιό της καὶ έστι στὶς ἑφτὰ παρὰ τέταρτο ὁ σπαταγής ποιεὶ εἰλογή τὸ ἴδιο περίπου ἀνάστημα μὲ τὴ γυναῖκα του. Φρόντεις ταρούχα τῆς πρόσθιας στὸ πατρὸν της τὸ πατρὸν βέλο ποιεῖ εἰκόνηστον ματαντούς στὴ φυλακή καὶ πάινοντας ἀπὸ τὸ μαράσσο την κορῃ του τζιτζητος ἐννι κοιδονι γιαν για ειδοποιην τους φυλακας, διως συνειμαν καθη μερια, διτη η., σπαταγήνα υπά έργευε. Και, πράγματι, ἀφον φύλος τη συνήγο του ή αποια τὸν ἀντικατιστούσε τῷρα στὴ φυλακή, ξεκίνησε μαζὶ μὲ τὴν κορῃ του.

Διεσχίσαν πρότια ένα μεγάλο έρημο διάδορο καὶ ἀπὸ
κεῖ μπήκαν στο φυλάκιο, ὃντας ἔμεναν πάντες στρατι-
τες. Εξει λέπομεν τὸ δεσμοφύλακα ποὺ ἦταν ἄπ' ἔσω
νὰ ἔλθῃ νὰ τοὺς ἀνοίξῃ τὴν πόρτα. Σὲ λίγο περούνδαν
σὲ μιὰ μικρὴ αὐλὴ τῆς φυλακῆς, δῶντας ἔμεναν μερικοὶ
υποστράτες.

δες νει. Λά Κανένας δὲν ἀνεγνώστε τὸ σπατηγό, ὁ δοῖος φο-
ρῶντες τὰ ρούχα τῆς συζύγου του. Σκοτώ και χωροφί-
λοκες παραθέριοις στὸ πέρασμά τους. Άπο τὴ μαργή
αιλῆν πέρασμασ' ἔνα μαρκό διάδορο ὁ δοῖος συνέδε τότε τὴ φυ-
λακὴ τῆς Κονσερβεζίου μὲ τὸ μέγανο τῶν Δικαστηρίων. Στὴν πό-
του τὸν διάδορον αὐτῷ, ή θυσιώδες θέλοντας νὰ δεξῃ τὶ συ-
πόντα της προ, μία γυναίκα τὴς πόδιας ο σύζυγος θὰ τιμηρεύσταν
στό λόγο, είπε στη...δηθὲν σπατηγίνα.

— Κυρίων κόδιμασται, ἀπονέφεσθαι νωρίς ἀπόψε.
Ο' στατηγος ἀπάντησε μὲν ἵνα λιγύη.
Τοῦ ἔμενε ἀξόμην νὰ διασχίσῃ μιᾶς ἄλλης αἰώνης καὶ μιᾶς μεγάλης

και γελόδορε πονήταν γεμάτη χωροφύλακες, Τὰ πέρας κι αὐτά
χωρὶς κανένα ἀπεντυπιό κι κατέβηκε τῇ σάλα τῇ βάσι τῆς ἀ-
ποιας λερίμενε τὸ φρεοῖδος. Ἐκεῖ ὅμως μας μεγάλη ἀγονία τὸν πε-
ρίμενε πονό βάστηξε τριά-τεσσερα λεπτά. Οἱ διον ἀχθοφόροι πονὸν
κρατοῦσαν τὸ φρεοῖδος καὶ τὸ μετέφερον εἰλαν ἔξαρανισθή και-
νοῦν· κι αὐτοὺς καὶ οἱ πατέρες ἥπτονται.

μαζαὶ μὲν αὐτοὺς καὶ οἱ πιθεῖς υπῆρχει^{ται}. Ὁ στρατηγὸς νόμισε πώς τιτανεὶς πάλι χαμένος καὶ ἀπεφάσισε νὰ σκοτωθῇ καλλίτερη παρὰ ν' ἀφήσῃ νὰ τὸν συλλάβουν. Ὡς τόσῳ πάνυκε σὲ δὲ λιγοῦ ὁ ὑποστιῶν του.

— Οι ἄχοδόφοροι μας, είτε, κάθηνται. Θά πίνουν σικαμιά ταβέρνα. Εντυχῶς βρήκα δύο άλλους, οι οποίοι είλιξαν, νά μη σᾶς τινάξουν πολὺ. Καθώς θά μεταφέρουν τό φορείο.

‘Ο στρατηγός μὲ τὴν κόρη του μπήκαν μέσα στὸ φο-

οειο τὸ δόπιον ἔσκενίησε. "Υστερα ἀπὸ λίγη ὥρᾳ στάθηκε
σὲ μιὰ μικρὴ ὁδὸς. Ἐκεὶ παρουσιάσθηκε ὁ φίλος τῶν στρα-
τηγῶν κ. Μπαντινός, ὁ δόπιος ἀφύνοντις τὸ κορίτσιον μέσω
στὸ φρεστόν, ὠδήγησε τὸ ντέ. ΛΑ Βαλέτ σ' ἐνα ἄμειζη ποι-

στάθμευν λέγο παρ' έπου και σὸν δόπιον βούτησάν ταν ἡδη
οὐ κόμψις γε τε Σαπενών. Μέσα στ' ἀμέτι τὸ σπουτηγός ἐ
βγαλε τὰ γυναικεῖα και φωσεσ στολὴ ἄμαξη. "Υστερ ἀπὸ^τ
καιωπτού δόρμο τοῦ ἀμάξη σιδήρηκε και σὸν σπουτηγός μαζ
μὲ τὸν κ. Μπαντιν ἔπηραν πελοὶ τὴν ὁδὸν Μάξα. Το σο
ταῦδη ήταν βαθὺν και οὐ δρόμος ἐρημός. "Εγει συντάχαισαν
εἰς ΛαΒαλέτ, με πετούσιο εἴριπτον χωροφυλάκων, οἱ δόπιοι ἔτρεπον
γάν τα σινιλάδρουν τὸ φραγμά, τοῦ δόπιον ἡ ἀπόδομα ε
είχε πια ἀποκαταθῆν. Μᾶ δεν τὸν ἀνεγγώνισαν και ἐτοι δέπι τού
ενότιλαναν καθόλον.

Ο Άλλος διδάγειντες από τὸ συντέρῳ τῷ στὸ Ὑπονομεύει τῶν Ἐπιστευτῶν, μεσά στὸ διποίο οἱ φύλοι του τοῦ εἰλαν προσο-
μάσει είναι ἀσποῦ. Τὸ ὑπονομεύει αὐτὸν τὸ διηνύθυν οἱ διότος ὁ πρω-
θυποκριτής Ρισελίν, ποινήμαντον καὶ ὑπονομόδεις τῶν Ἐπιστευτῶν.
σπουδηγός Ρισελίν, ποινήμαντον τρεις ὑπονομόδεις στὴ σοφίτα τοῦ ὑ-
πονομεύοντος ἀπὸ τὸν ἀντέτρο υπάλληλο κ. Μαρποσόν. Ἐκεῖ δι-
σπεύτειν νά πάν νά τὸν ἄνωπήν την κανεῖς. Τὰ πρόσωπα την

(*) Σημ. «Μπονικέτου». Στό προηγούμενο φύλλο ἐδημοσιεύσαμε τὴν Ἰστορίαν και ἄλλων περιφήμων ἀπόδιάσεων. Σήμερος σας δίνουμε τὴν περίφημην καὶ δραματικήν Ἰστορίαν τῆς ἀπόδιάσεως τοῦ στρατηγοῦ τοῦ Ναπολέοντος, τετάτη Βαλέν-

